

ضمانت اجرای حقوقی

گاهی قانون برخلاف آنچه ذکر شد امر ونهی نمیکند فقط امری و یا طرز عملی را توصیه مینماید بدون اینکه اطاعت آنرا اجباراً تحمیل کند اینگونه قوانین در امور اقتصادی و تجاری زیاد است دولت پیشوا و راهنمای مردم شده بوسیله قانون بهترین طریقه انجام کاری را نشان میدهد در اینصورت چونکه آزادی کامل باشخاص داده شده ضمانت اجراء و یا مجازات از وی ندارد.

قواعد موضوعه از دوشق اول بدون ضمانت اجراء و یا مجازات تأثیری نداشته و اجراء نخواهند شد. بجهات ذیل قانون از طرف اشخاص مراعات نمی شود:

۱ - نفع شخصی - نفع فردی و نفع اجتماعی غالباً باهم وفق میکنند در اینصورت بدون چون و چرا قانون از طرف افراد مراعات میگردد چونکه نفعی از عدم مراعات آن متوجه افراد نمیشود ولی گاهی اتفاق میافتد که نفع فردی با نفع اجتماعی مخالفت دارد یا فردی تصور آنرا میکند در اینصورت از مراعات قانون سر می پیچد مثال ساده میز نیم خیابانی را سنک فرش میکنند و قانون مراعات نکانی را بمجاورین خیابان امر میکند سنک فرش کردن خیابان نفع اجتماعی شهر و نفع فردی مجاورین خیابان هر دو را در بردار اهاالی شهر و مخصوصاً مجاورین خیابان از گردد و خاک در تابستان و گل ولای در زمستان راحت میشوند لذا با کمال خوشوقتی مختصر مزاحمت های موقت را تحمل میکنند حال فرض کنیم يك نفر از مجاورین خانه خود را فروخته و باید تا روزه ماه دیگر خانه را بخریدار و اگذارد در اینصورت مزاحمت هائیکه فعلاً متوجه او

در جامعه کثوری قواعدی برقرار است که بر افراد و روابط آنان حکمرانی میکند این قواعد بمنظور حفظ نظام جامعه و نگهداری افراد و اموال آنها بتوسط قوه مقننه وضع و بوسیله قوه مجریه و قضائیه اجرا می گردد.

قوانین مجریه در کشور تمام يك درجه آمریت را ندارند در غالب موارد قانون وظیفه و یا طرز عملی را تعیین میکند افراد مجبورند از آن اطاعت و طبق مقررات آن رفتار کنند و ضمانت اجرائی نیز معین مینماید و آن مجازاتی است که شامل حال کسانی میشود که برخلاف قانون رفتار کنند این مجازات در امور حقوقی فقط بی اثر ماندن و ابطال عملی است که برخلاف قانون صورت گرفته و گاهی پرداخت غرامت و جبران خسارات وارد می باشد در بعضی موارد قانون ارتکاب عملی را نهی میکند اعمالی را جرم دانسته و برای مرتکبین آن مجازات تعیین میکند کلمه ضمانت اجراء را باینگونه موارد که وارد حقوق جزاء میشوند نمیشود اطلاق کرد مجازاتی که برای يك مجرم تعیین شده ضامن عدم ارتکاب جرم است نه ضامن اجرای آن بدین جهت کلمه ضمانت اجراء را بجای کلمه مجازات در حقوق جزاء نمیتوان بکار برد بهوض کلمه سانکیسن *sanction* که در زبان فرانسه عام است و برای قواعد حقوقی و اخلاقی و غیره استعمال میشود مجبوریم کلمه ضمانت اجراء را در حقوق مدنی و تجارت و غیره و کلمه مجازات را در حقوق جزاء بکار بریم تا کلمه جامعی که بر تمام موارد اطلاق شود بیابیم.

میشود بِنفع شخصی او نیست با وجودیکه بِنفع اجتماع است از آنجا که تمام افراد دلسوزی برای منافع جامعه ندارند شخص مذکور سعی میکند مجریان قانون را اغفال کرده حتی الامکان قانون را زیر پا بگذارد .

۲ - رذالت طبع و قساوت و دیوانگی و علل دیگر که باعث ارتکاب جرائم و در حقوق جزا مورد بحث است
۳ - نادانی و اهمال و غفلت که باعث عدم انجام وظیفه قانونی و گاهی ارتکاب جرم میگردد مثال مشهور آن قتل غیر عمد است که از روی بی احتیاطی و بی مبالایی روی میدهد .

اگر مجازاتی در کار نباشد عوامل مذکور جامعه را متلاشی میکنند ترس از مجازات عوامل نامبرده را قدری تسکین میدهد هر چند مجازات مانع از ارتکاب جرم و

خطا نمیشود ولی از تعداد آن میکاهد

قواعد حقوقی تمام از يك نسخ نیستند شامل موضوع های مختلف و متعدد میگردد و این امر باعث شده است که حقوق را بچندین قسم تقسیم نموده اند اولین تقسیم عبارت از تقسیم حقوق بر حقوق داخلی . (ملی) و حقوق خارجی (بین المللی)

حقوق داخلی نیز بنوبه خود تقسیماتی دارد حقوق مدنی - حقوق جزاء حقوق اداری حقوق تجارت و غیره قواعد موضوعه بوسیله اقسام حقوقی داخلی و ضمانت اجرای آنها متفاوت میباشد مادر هر يك از شعب عمده حقوق ضمانت اجرا را مورد بررسی قرار میدهیم سپس بضمانت اجراء در حقوق بین المللی میپردازیم

دکتر آشوب

نا تمام

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی